

**ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
ВИКОНКОМУ КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
«МСЬКИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ ТВОРЧОСТІ «ГОРИЦВІТ»
КРИВОРІЗЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ**

**ТЯГЛИЙ Володимир,
ПРОХОРЕЦЬ Антон**

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА З ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНОГО НАПРЯМУ
ХОРЕОГРАФІЧНОГО ПРОФІЛЮ
«АНСАМБЛЬ НАРОДНОГО ТАНЦЮ «ГОРИЦВІТ»**

*Початковий, основний, вищий рівні навчання
10 років та наступні роки навчання*

Розробники:

ТЯГЛИЙ Володимир – керівник Народного художнього колективу «Ансамбль народного танцю «Горицвіт», Комунального закладу позашкільної освіти «Міський палац дитячої та юнацької творчості «Горицвіт»» Криворізької міської ради, відмінник освіти України.

ПРОХОРЕЦЬ Антон – керівник гуртків: Народного художнього колективу «Ансамбль народного танцю «Горицвіт» та студія сучасного вокалу «Міх» (хореографія) Комунального закладу позашкільної освіти «Міський палац дитячої та юнацької творчості «Горицвіт» Криворізької міської ради.

Рецензенти:

1. МАРКІНА Катерина - старший викладач вищої категорії Комунального закладу спеціалізованої мистецької освіти «Музична школа №1» Криворізької міської ради.

2. КУЦЬ Галина - керівник Зразкового колективу народної хореографії хореографічних мініатюр «ЖАРТ» Палацу культури «Північний» Криворізької міської ради.

Затверджено наказом ДОН ВКМР від 18.08.2025р. № 169 «Про затвердження навчальних програм з позашкільної освіти»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Танцювальне мистецтво є невичерпним джерелом збагачення особистості. Завдяки систематичній хореографічній освіті здобувачі позашкільної освіти набувають не лише допрофесійних навичок, а й розвивають почуття колективізму, працелюбності, зібраності, витримки, чуйності, почуття патріотизму, національної гідності, інтересу до історії рідного краю. Актуальність даної навчальної програми полягає в необхідності збереження та відродження народної хореографії – як національних традицій українського народного танцю, так і світової культури.

Навчальна програма створена на основі типової програми з позашкільної освіти «Навчальна програма з позашкільної освіти «Хореографія» (схвалена для використання Науково-методичною радою з питань освіти МОН України, протокол №1 від 12.02.2020, автори: Козинко Л.Л., Городецька О.Г.), та типових навчальних програм: «Програма народного танцю», «Програма народно-сценічного танцю» (рекомендованих МОН, МС України, лист МОН України від 02.04.2012р. №1/11-4294 та вченою радою НПУ ім. М.П. Драгоманова, протокол №12 від 26.06.2009р.), регіональної навчальної програми з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку хореографічного профілю «Ансамбль народного танцю «Горицвіт» (укладач: Тяглий В.І. (схвалено науково-методичною радою КЗВО «ДАНО» ДОР», протокол від 23.06.2021 №8).

Зміни, що внесені до навчальної програми враховують специфіку навчально-методичного, матеріально-технічного забезпечення закладу позашкільної освіти, нахили, інтереси та відсутність попередньої підготовленості Здобувачів освіти закладу (відповідно до листа МОН України від 19.08.2014 №1/9-417 «Про навчальні програми з позашкільної освіти»). Навчальну програму розроблено з урахуванням Закону України «Про освіту» від 28.09.2017р. (розділ II, ст. 14 «Позашкільна освіта»), Положення про позашкільний навчальний заклад, що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001р. №433 та відповідно до листа МОН України від 04.08.2023р. №1/11592-23 «Про методичні рекомендації щодо змісту та оформлення навчальних програм з позашкільної освіти».

Дана навчальна програма реалізується в гуртках художньо-естетичного напряму хореографічного профілю та спрямована на гуртківців закладів позашкільної та загальної середньої освіти віком від 5 до 20 років.

Мета програми – формування базових та допрофесійних компетентностей особистості, формування національної ідентичності засобами народного танцю.

Основні завдання полягають у формуванні компетентностей:

- *пізнавальної*, що забезпечує ознайомлення з основними поняттями, елементами та рухами народних танців, культурою та естетикою хореографії народів світу;

- *практичної*, що сприяє оволодінню навичками та основними елементами і рухами народних танців, сприяє фізичному розвитку здобувачів освіти;

- *творчої*, що забезпечує формування творчих здібностей у здобувачів освіти в процесі оволодіння хореографічним мистецтвом, розвиток їх естетичних почуттів, смаків, емоційно-почуттєвої сфери;

- *соціальної*, що сприяє вихованню дбайливого ставлення до надбань світової, вітчизняної культури і мистецтва, духовних та матеріальних цінностей рідного краю, його народних традицій, сприяє формуванню національної свідомості, патріотизму, творчій самореалізації, професійному самовизначенні, сприяє формуванню навичок спілкування та поведінки, слугує формою відродження національної української хореографічної культури та формування національної ідентичності.

Навчальна програма розрахована на 10 років навчання за трьома рівнями:

початковий рівень:

перший рік навчання – 144 год. на рік /4 год. на тиждень;

другий рік навчання – 144 год. на рік /4 год. на тиждень;

основний рівень:

перший рік навчання – 216 год. на рік / 6 год. на тиждень;

другий рік навчання – 216 год. на рік / 6 год. на тиждень;

третій рік навчання – 324 год. на рік / 9 год. на тиждень;

четвертий рік навчання – 360 год. на рік /10 год. на тиждень;

п'ятий рік навчання – 360 год. на рік /10 год. на тиждень;

вищий рівень:

перший рік навчання – 432 год. на рік /12 год. на тиждень;

другий рік навчання – 432 год. на рік /12 год. на тиждень;

третій та наступні роки навчання – 432 год. на рік /12 год. на тиждень.

Метою початкового рівня є загальний розвиток здобувачів освіти, виявлення здібностей та обдарування, прищеплення інтересу до творчої діяльності; формування у здобувачів освіти особистісно-ціннісного ставлення до хореографічного мистецтва, збагачення їх загальнокультурних та духовно-національних цінностей, формування складових компонентів творчого потенціалу здобувачів освіти. Згідно з компетентнісним підходом до освітнього процесу, завданнями початкового рівня є: розвиток фізичних, ритмічно-хореографічних, артистичних даних дитини; формування музичного та естетичного смаку; ознайомлення з основами хореографії через гру; фізичний розвиток; розвиток пізнавального інтересу; організаторська та просвітницька робота з батьківською громадою. Мета основного рівня навчання – розвиток стійкого інтересу здобувачів освіти до виду діяльності, надання профільних знань, умінь та навичок, задоволення потреб у професійній орієнтації; формування у здобувачів освіти особистісно-ціннісного ставлення до хореографічного мистецтва, збагачення загальнокультурних та духовно-національних цінностей, формування складових компонентів творчого потенціалу здобувачів освіти. Завданнями основного рівня є: розвиток фізичних, хореографічних, артистичних даних, вивчення термінології класичного, народного, сучасного танцю, виконання елементів партерної гімнастики, танцювальних комбінацій, вивчення танцювальних етюдів (номерів), відповідно до року навчання та віку здобувачів освіти; формування навичок партнерства, орієнтування у цінностях культури, виховання естетичних смаків, вмінню цінувати прекрасне в мистецтві, в житті, взаємовідносинах. Мета вищого рівня навчання – задоволення інтересів і потреби здібних, обдарованих і талановитих здобувачів освіти у творчій роботі, профільній, допрофесійній підготовці, формування у гуртківців особистісно-ціннісного ставлення до хореографічного мистецтва, збагачення, формування складових компонентів творчого потенціалу здобувачів

освіти. Згідно з компетентнісним підходом до освітнього процесу, завданнями вищого рівня є: удосконалення техніки виконання танцювальних рухів, розвиток та демонстрація творчих здібностей й акторської майстерності, формування індивідуальної творчої манери виконання, здатності за допомогою хореографії відображати життя в художніх образах танцю; формування світогляду та особистісних цінностей, виховання естетичних смаків у здобувачів освіти, їх активна участь у концертно-фестивальній діяльності колективу, професійна орієнтація здобувачів освіти.

Програма ґрунтується на принципах науковості, систематичності, послідовності, гуманізації, особистісно-орієнтованому та компетентністному підходах. Групи формуються залежно від віку, року навчання та попередньої підготовки дітей. До гуртка приймаються діти, які не мають протипоказань до фізичних навантажень. Основними формами освітньої діяльності є: колективні, групові та індивідуальні заняття.

Навчальна програма включає в себе базові хореографічні елементи та і передбачає поступову фізичну підготовку гуртківців із врахуванням їх вікових можливостей. З основного рівня, 4 й 5 років навчання, вводиться нова тема – «Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції» (1 год. 1 раз на тиждень), на вищому рівні кількість годин на дану тему збільшується. При проведенні занять здобувачі освіти ознайомлюються з термінологією, методикою виконання та основними помилками, що можуть бути допущені в ході засвоєння матеріалу. Також, під час засвоєння навчальної програми, здобувачі освіти розширюють, використовують раніше набуті знання з історії, мистецтва, літератури, фізичної культури та ін.

Методами опрацювання навчального матеріалу є: словесні (бесіда, розповідь, пояснення, інструктаж), наочні (метод ілюстрацій, демонстрацій, показу), практичні (тренувальні вправи, індивідуальні та творчі завдання), репродуктивні (відтворювальні вправи), частково-пошукові (виконання за зразком, під керівництвом педагога), пояснювально-ілюстративні (демонстрація наочного навчання) методи, організація самостійної роботи, методи стимулювання

пізнавальної діяльності, формування пізнавального інтересу (пізнавальні ігри, навчальні дискусії, створення ситуації успіху, контролю і самоконтролю.

Для розширення світогляду дітей, залучення їх до хореографічного мистецтва, програмою передбачено відвідування концертів, участь у різноманітних фестивалях і конкурсах, зустрічі з професійними хореографами та митцями, а також участь членів колективу в інших культурно-масових заходах. Поняття техніки безпеки та життєдіяльності є наскрізними і передбачає проведення інструктажів.

Формами контролю якості навчання є підсумкові заняття, заліки, участь в конкурсах, фестивалях, концертах.

За даною програмою можуть проводитись заняття в групах індивідуального навчання, що організовуються відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах (наказ МОН України №1123 від 10.12.2008р.).

Програма є орієнтовною. За необхідності керівник гуртка може внести до програми певні зміни на свій розсуд, що не повинні впливати на загальний зміст навчальної програми та кількість навчальних годин. Незмінними мають залишатися мета, завдання і прогнозований результат освітньої діяльності.

Початковий рівень, 1-й рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	2	2	-
2.	Колективно-порядкові вправи	34	4	30
3.	Елементи партерної гімнастики	42	4	38
4.	Елементи народного танцю	22	4	18
5.	Музичні ігри	40	4	36
6.	Підсумки	4	2	2
	Всього	144	20	124

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Визначення цілі, мети та завдань роботи на рік, план роботи, розклад. Інструктаж з техніки безпеки та правил поведіння у хореографічній залі, у громадських місцях.

2. Колективно-порядкові вправи (34 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення з поняттями: «коло», «колона», «шеренга», «інтервал».

Практична частина. Вправи для набуття гуртківцями понять про: правильну поставу, положення рук, ніг, голови, корпусу. Вправи для розрізнення понять: права-ліва нога, рука, плече. Шикування в: шеренгу, колону, коло, діагональ. Крокування під музику на місці та по колу.

3. Елементи партерної гімнастики (42 год.)

Теоретична частина. Бесіда «Правила виконання вправ», перегляд демонстраційного відеоматеріалу.

Практична частина. Вправи для розвитку рухливості суглобів та еластичності м'язів: скорочення-розслаблення м'язів гомілкостопу, колові рухи стопою; кидки ноги з положення лежачи на спині, кидки ноги з положення лежачи на правому-лівому боці, нахили вперед у положенні сидючи з витягнутими разом ногами, нахили вперед у положенні сидючи з ногами, розведеними у сторони, «кішка» (вигин хребта вгору-вниз), «берізка», «кошик».

4. Елементи народного танцю (22 год.)

Теоретична частина. Позиції ніг (I, II, VI). Положення рук. Напівприсідання. Стрибки.

Практична частина. Вправи для розвитку техніки танцю: позиції ніг (I, II, VI); уклін (для дівчат і для хлопців); положення рук, напівприсідання і підняття на півпальці; стрибки по VI позиції; підскоки на місці і в русі з високо піднятими колінами.

5. Музичні ігри (40 год.)

Теоретична частина. Правила проведення музичних ігор.

Практична частина. Проведення ігор: «Кіт і миші», «Курчата і яструб», «Ведмідь та діти», «Після дощу», танці: «Дощик», «Круговий галоп».

6. Підсумки (4 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знання щодо правил поведіння у хореографічному залі; позицій ніг (I, II, VI); положень рук; визначень: права-ліва рука, нога, плече, виконання уклону; крокування під музику; перебудови у шеренги, колони, коло, діагоналі;

практична: виконання музично-ритмічних вправ під музику; виконання вправ партерної гімнастики; виконання основних танцювальних кроків; виконання танцювальних рухів; виконання музичних ігор; виконання танцювальних етюдів основаних на попередньо вивченому матеріалі;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення;

соціальна: набуття досвіду взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі; дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах закладу освіти; розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

Початковий рівень, 2-й рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	2	2	-
2.	Колективно-порядкові вправи	34	4	30
3.	Елементи партерної гімнастики	42	4	38
4.	Елементи народного танцю	22	4	18

5.	Музичні ігри	40	4	36
6.	Підсумки	4	2	2
	Всього	144	20	124

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (2 год.)

Теоретична частина. Визначення цілі, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу занять. Інструктаж з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, у громадських місцях.

2. Колективно-порядкові вправи (34 год.)

Теоретична частина. Вправи для розвитку координації рухів.

Практична частина. Виконання вправ для розвитку координації рухів: крокування під музику по колу, по діагоналі, на місці; перебудова у марші з кола у шеренгу та з шеренги в коло; знайомство з фігурами «ланцюжок», «змійка», «равлик», «зірка».

3. Елементи партерної гімнастики (42 год.)

Теоретична частина. М'язи та їх еластичність.

Практична частина. Подальший розвиток еластичності м'язів. Прості вправи на координацію рухів: скорочення-розслаблення м'язів гомілкостопу; колові рухи стопою; згинання-розгинання правої (лівої) ноги з дотиком до коліна лівою (правою) рукою, кидки ноги з положення лежачи на спині; кидки ноги з положення лежачи на правому (лівому) боці; нахили вперед у положенні сидючи з витягнутими разом ногами; нахили вперед у положенні сидючи з ногами, розведеними у сторони; «кішка» (вигин хребта вгору-вниз), «берізка», «кошик», «жабеня», «велосипед» у положенні лежачи; шпагат.

4. Елементи народного танцю (22 год.)

Теоретична частина. Особливості народної хореографії.

Практична частина. Вивчення кроку на півпальцях, бігу з виносом рівних ніг уперед та назад, бігу зі згинанням ніг ззаду. Крокування зі помахом руки. Вивчення

танцювальних рухів: м'ячик за I та VI позиціями, приставний крок убік, «колупалочка», «чесанка».

5. Музичні ігри (40 год.)

Теоретична частина. Правила проведення музичних ігор.

Практична частина. Ігри: «Гуси та вовк», «Півник», «Хочу-не хочу», «Відійди і підійди», танці: «Танець курчат».

6. Підсумки (4 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового масового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: розуміти хід проведення та значення розвиваючих ігор («Гуси та вовк», «Півник», «Хочу-не хочу» тощо), правила виконання «приставний крок», «чесанка»; «колупалочка»;

практична: вміти виконувати прості координовані рухи, крокувати під музику, перебудовуватись у марші, виконувати вивчені рухи синхронно та набути досвіду виконання вправ партерної гімнастики, класичного та українського народного танців; виконання вправ для голови, рук, підскоків, стрибків: по I прямій позиції, із зігнутими у колінах ногами; виконання танцювальних етюдів оснований на вивченому матеріалі;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення;

соціальна: набуття досвіду взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах освітнього закладу, розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших держав.

Основний рівень, 1-й рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	4	4	-
2.	Елементи народно-сценічного танцю	34	4	30
3.	Елементи класичного танцю	32	4	28
4.	Елементи бального танцю	18	2	16
5.	Елементи історико-побутового танцю	22	6	16
6.	Елементи естрадного танцю (степ)	24	4	20
7.	Партерна гімнастика	22	2	20
8.	Перегляд відеоматеріалу	20	-	20
9.	Постановча та репетиційна робота	36	-	36
10	Підсумки	4	2	2
	Всього	216	28	188

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (4 год.)

Теоретична частина. Визначення цілей, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу, проведення інструктажу з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, у громадських місцях.

2. Елементи народно-сценічного танцю (34 год.)

Теоретична частина. Народно-сценічний танець, його особливості.

Практична частина. Підготовчі рухи: нахили головою, удар ногою, переступання з ноги на ногу, плескання руками, удари руками. Позиції рук і ніг. Виконання вправ: *demi plie*, *battement tendu*, *battement jete*, *rond de jambe par terre* у характері, стрибки (VI-а позиція, з піджатими ногами). Виконання обертань та підготовка до виконання трюків на середині зали. Елементи латвійського танцю: положення рук, голови, корпусу, простий хід (на всю стопу), бокові перестрибування

з боку в бік, крок з підскоком, ковзний крок на обох ногах, потрійне притупування – галоп, полька.

3. Елементи класичного танцю (32 год.)

Теоретична частина. Класична хореографія, елементи та особливості. Постановка рук, ніг, корпусу.

Практична частина. Вивчення класичних позицій рук (підготовча, I-а, II-а, III-я). Вивчення класичних позицій та ніг (I-а, II-а, III-я, V-а). *Demi plie* у I, II, V позиції. *Battement tendu* у I позиції. *Battement tendu jete*. Поняття напрямків *en dedans*, *en dehors*. *Rond de jambe par terre*. Положення ноги на *sur le cou de pied*(уперед, назад, умовне). *Releve*.

4. Елементи бального танцю (18 год.)

Теоретична частина. Бальний танець, його різновиди.

Практична частина. Характеристики та прості основні рухи танців: «Повільний вальс» (зворотній оберт, зовнішня зміна, «віск»), «Квікстеп» (основний крок вперед та назад, четвертні оберти вправо-вліво, прогресивне «шассе», натуральний оберт). Виконання елементів сучасних бальних танців.

5. Елементи історико-побутового танцю (22 год.)

Теоретична частина. Історико-побутовий танець, характерні особливості.

Практична частина. Вивчення рухів та малюнків танців: «Знайомство», Па-де-де, Па-де-труа.

6. Елементи естрадного танцю (степ) (24 год.)

Теоретична частина. Історія виникнення та походження стилю «степ».

Практична частина. Вивчення базових рухів та ударів для виконання степових танців: «теп», «шафл», «хіл», «флік», «флік-фляк». Поєднання вивчених рухів у прості комбінації по 2-3 рухи.

7. Партерна гімнастика (22 год.)

Теоретична частина. Вправи та комплекси партерної гімнастики.

Практична частина. Комплекс рухів, спрямований на загальне укріплення м'язів опорно-рухового апарату (підйоми тулуба з положення лежачи на спині та животі), розвиток їх пружності та еластичності (вправи на розтягнення м'язів

гомількостопу та стегна у положенні сидючи), розвиток рухливості суглобів (розвиток стегнової виворотності – «жабеня» з положення лежачи на животі) для запобігання травматизму під час виконання хореографічних та трюкових елементів та з метою комплексного розвитку м'язів і фізичної витривалості (вправи для пресу, комплекс «планка»).

8. Перегляд відеоматеріалу (20 год.)

Практична частина. Перегляд концертів хореографічних колективів художньої самодіяльності та професійних ансамблів, інтерв'ю і документальні матеріали щодо провідних митців хореографічного мистецтва, аналіз переглянутого матеріалу.

9. Постановча та репетиційна робота (36 год.)

Практична частина. Вивчення характеру та основних хореографічних особливостей українського танцю. Вивчення композицій з окремих рухів. Музично-танцювальна природа танцю. Зміст танцю. Складні танцювальні рухи. Вивчення фігур та побудов. Виконання етюдів на основі українського, латвійського танців. Виконання композицій з окремих рухів. Виконання під музику рухів, на основі яких будується танець. Виконання складних танцювальних рухів: рухів ніг, об'єднаних рухів ніг і рухів рук, об'єднаних рухів ніг і рухів рук з рухами голови і корпусу. Синхронне виконання. Виразність виконання. Виконання загальної композиції.

10. Підсумки (4 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знання і розуміння правил поведіння у хореографічному залі та громадських місцях, знання назв елементів, що виконуються біля станка у народно-сценічному танці; назви елементів класичного танцю, елементи

латвійського, українського танців; назви та елементи історико-побутових селянських танців;

практична: виконувати елементи народно-сценічного танцю, елементи класичного танцю, виконувати рухи степового танцю, рухи бального танцю та набути досвід виконання вправ класичного танцю, виконання танцювальних рухів та елементів відповідно до характерних особливостей музичного супроводу, виконання основних рухів українського народно-сценічного танцю центрального регіону, виконання основних танцювальних рухів історико-побутового танцю, виконання основних танцювальних рухів естрадного танцю (степ);

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення, вміння відтворювати задум постановника, образ в танці;

соціальна: набуття досвіду взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах закладу освіти, розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

Основний рівень, 2-й рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
			х	
1.	Вступ	4	4	-
2.	Елементи народно-сценічного танцю	40	6	34
3.	Елементи класичного танцю	30	2	28
4.	Елементи бального танцю	10	2	8
5.	Елементи історико-побутового танцю	16	4	12
6.	Елементи естрадного танцю (степ)	30	2	28
7.	Партерна гімнастика	26	2	24
8.	Перегляд відеоматеріалу	16	-	16

9.	Постановча та репетиційна робота	40	-	40
10.	Підсумки	4	2	2
	Всього	216	24	192

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (4 год.)

Теоретична частина. Визначення цілей, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу, проведення інструктажу з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, у громадських місцях.

2. Елементи народно-сценічного танцю (40 год.)

Теоретична частина. Народно-сценічний танець, його характер.

Практична частина. Розучування елементів українського танцю. Правильна постановка рук, корпусу, робота над характером виконання елементів. Рухи українського танцю: «бігунець», «припадання», «упадання», «вірьовочка», «тинки», «голубці» з притупом, «вихилясник». Присядки: проста, убік, розніжка на підлозі. «Свердло». Гуцульські кроки, обертання парами.

3. Елементи класичного танцю (30 год.)

Теоретична частина. Краса і грація класичної хореографії.

Практична частина. Екзерсис біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, позиції. *Battement tendu* у I позиції. *Battement tendu jete. Rond de jambe par terre en dedans, en dehors. Battement fondu* хрестом з V позиції. *Battement frappe* з I позиції убік. *Battement releve lent* з I позиції убік. *Grand battement jete* хрестом з I позиції. *Releve*. Екзерсис на середині: Поняття «*en face*», «*epaulement*». *Demi plie, grand plie* у I позиції. *Battement tendu* у I позиції. *Temps lie. Allegro*.

4. Елементи бального танцю (10 год.)

Теоретична частина. Краса та характер бальної хореографії.

Практична частина. Розучування нових елементів бального танцю та поєднання їх. Поєднання раніше вивчених елементів у нескладні комбінації. Робота над характерною постановкою корпусу, рук.

5. Елементи історико-побутового танцю (16 год.)

Теоретична частина. Історико-побутовий танець, види та особливості.

Практична частина. Вивчення елементів та фігур салонних танців. «Па-де-патенер», «Прогулянка», вальс.

6. Елементи естрадного танцю (степ) (30 год.)

Теоретична частина. Степ – це ритм, рух і характер.

Практична частина. Виконання вправ на укріплення м'язів гомілкостопу, розвиток рухливості стопи, вивчення простих рухів та простих ритмічних малюнків, що виконуються ногами та руками.

7. Партерна гімнастика (26 год.)

Теоретична частина. Комплекси та вправи партерної гімнастики.

Практична частина. Комплекс рухів, спрямований на загальне укріплення м'язів опорно-рухового апарату (підйоми тулуба з положення лежачи на спині та животі), розвиток їх пружності та еластичності (вправи на розтягнення м'язів гомілкостопу та стегна у положенні сидючи), розвиток рухливості суглобів (розвиток стегнової виворотності – «жабенья» з положення лежачи на животі та з підйомом тулуба) для запобігання травматизму під час виконання хореографічних та трюкових елементів та з метою комплексного розвитку м'язів та фізичної витривалості (вправи для пресу, комплекс «планка»).

8. Перегляд відеоматеріалу (16 год.)

Практична частина. Перегляд концертів хореографічних колективів художньої самодіяльності та професійних ансамблів, інтерв'ю та документальні матеріали провідних митців хореографічного мистецтва, аналіз та обговорення відео.

9. Постановка та репетиційна робота (40 год.)

Практична робота. Повторення раніше вивченого матеріалу. Робота над характером та виразністю виконання рухів. Постановка та робота над технікою виконання номерів народного танцю.

10. Підсумки (4 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знати і розуміти правила поведінки у хореографічному залі та громадських місцях, назви елементів народно-сценічного танцю, що виконуються біля станка, назви елементів класичного танцю, елементи українського танцю, назви та елементи історико-побутових танців, елементи латвійського, українського танців, назви та елементи історико-побутових селянських танців, степу;

практична: вміти виконувати елементи народно-сценічного танцю, елементи класичного танцю, рухи степового танцю, рухи бального танцю, виконувати танці і танцювальні рухи у запропонованому характері та набути досвід: виконання рухів, передбачених програмою, узгоджування опанованих рухів з характером музичного супроводу, виконання основних рухів українських народно-сценічних танців центрального регіону, виконання основних рухів гуцульського танцю, виконання основних рухів історико-побутового танцю, виконання основних рухів естрадного танцю (степ), виконання історико-побутових танців, виконання танцювальних комбінацій та етюдів на основі вивченого матеріалу;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення, вміння відтворювати задум постановника, образ в танці;

соціальна: досвіду взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах закладу освіти, розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

Основний рівень, 3-й рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	6	6	-
2.	Елементи народно-сценічного танцю	54	8	46

3.	Елементи класичного танцю	54	10	44
4.	Елементи бального танцю	18	4	14
5.	Елементи історико-побутового танцю	24	4	20
6.	Елементи естрадного танцю (степ)	36	4	32
7.	Партерна гімнастика	36	4	32
8.	Перегляд відеоматеріалу	18	-	18
9.	Постановка та репетиційна робота	72	12	60
10.	Підсумки	6	6	-
	Всього	324	58	266

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (6 год.)

Теоретична частина. Визначення цілей, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу, проведення інструктажу з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, громадських місцях.

2. Елементи народно-сценічного танцю (54 год.)

Теоретична частина. Елементи народно-сценічного танцю.

Практична частина. Характерні вправи біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, V позиції плавні та уривчасті. *Battement tendu* з переводом ступні робочої ноги з носка на каблук. *Battement tendu jete. Rond de jambe par terre*. Підготовка до «флік-фляку». «Каблучні» вправи. Підготовка до «вірвовочки». *Battement developpé. Grand battement*.

Підготовка хлопців до виконання трюкових елементів народного танцю. «Сонечко», «Підсікач», «Повзунець», «Млинець», «Розніжка». Робота над технікою виконання обертів на місці та у русі по колу та діагоналі.

3. Елементи класичного танцю (54 год.)

Теоретична частина. Класичний танець, його види.

Практична частина. Екзерсис біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II позиції. *Battement tendu* у V позиції. *Battement tendu jete* хрестом. *Rond de jambe par terre en dedans, en dehors. Battement fondu* хрестом з V позиції з підйомом ноги на 45°.

Battement frappe хрестом з V позиції. *Battement releve lent* хрестом з V позиції. *Rond de jambre en l'air* на 45°. *Grand battement jete* хрестом з V позиції. *Releve*. Екзерсис на середині: *Demi plie, grand plie* у I позиції. *Battement tendu* у V позиції. *Battement tendu jete picce*. *Port de bras*(I, II, III). *Temps lie*.

4. Елементи бального танцю (18 год.)

Теоретична частина. Тонкощі і характер бального танцю.

Практична робота. Музичний розмір і характер музики танцю «Пасодобль». Схожість та відмінність танців: повільний та швидкий «Фокстрот»; «Румба» та «Ча-ча-ча». Повторення раніше вивченого матеріалу.

5. Елементи історико-побутового танцю (24 год.)

Теоретична частина. Історія в танці.

Практична частина. Повторення раніше вивченого матеріалу. Вивчення елементів та характерних особливостей «Мінуету».

6. Елементи естрадного танцю (степ) (36 год.)

Теоретична частина. Ритмічні малюнки степену.

Практична частина. Вправи для розвитку рухливості стопи. Повторення раніше вивченого матеріалу. Ускладнення ритмічних малюнків. Побудова простих етюдів на базі вивченого матеріалу.

7. Партерна гімнастика (36 год.)

Теоретична частина. Розвиток фізичних можливостей виконавців.

Практична частина. Комплекс рухів, спрямований на загальне укріплення м'язів опорно-рухового апарату (підйоми тулуба з положення лежачи на спині та животі), розвиток їх пружності та еластичності (вправи на розтягнення м'язів гомілкостопу та стегна у положенні сидячи), розвиток рухливості суглобів для запобігання травматизму підчас виконання хореографічних та трюкових елементів та з метою комплексного розвитку м'язів та фізичної витривалості (вправи для пресу, комплекс «планка»).

8. Перегляд відеоматеріалу (18 год.)

Практична частина. Перегляд концертів хореографічних колективів художньої самодіяльності та професійних ансамблів, інтерв'ю та документальні матеріали провідних митців хореографічного мистецтва, аналіз та обговорення відео.

9. Постановча та репетиційна робота (72 год.)

Теоретична частина. Значення постановки у підготовці танцювальних номерів.

Практична частина. Робота над технікою та характером виконання концертних номерів, що є в репертуарі ансамблю. Постановка концертних номерів.

10. Підсумки (6 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знати і розуміти назви елементів народно-сценічного танцю, що виконуються біля станка, особливості виконання трюкових елементів, назви елементів класичного танцю, назви та елементи історико-побутових, бальних танців.

практична: вміти виконувати елементи народно-сценічного танцю, виконувати елементи класичного танцю, рухи степового танцю, рухи бального танцю, чітко розрізняти характерні особливості народного танцю та набути досвід: застосування набутих знань, вмінь та навичок при виконанні вправ різних частин заняття, виконання танцювальних рухів та елементів українського народно-сценічного танцю центрального регіону, виконання рухів естрадного танцю (степ), виконання основних рухів історико-побутового танцю;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення, вміння відтворювати задум постановника, відповідний образ в танці;

соціальна: досвід взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах

закладу освіти, розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

Основний рівень, 4-й рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	3	3	-
2.	Народно-сценічний танець	63	6	57
3.	Класичний танець	60	6	54
4.	Елементи бального танцю	18	3	15
5.	Історія костюму	15	15	-
6.	Елементи естрадного танцю (степ)	42	-	42
7.	Партерна гімнастика	30	3	27
8.	Перегляд відеоматеріалу	21	-	21
9.	Постановка та репетиційна робота	66	3	63
10.	Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції	36	15	21
11.	Підсумки	6	3	3
	Всього	360	57	303

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Визначення цілей, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу, проведення інструктажу з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, громадських місцях.

2. Народно-сценічний танець (63 год.)

Теоретична частина. Народно-сценічний танець у характерах різних народів.

Практична частина. Характерні вправи біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, V позиції плавні та уривчасті з перегинанням корпусу. *Battement tendu jete* з *plie* та

releve у характері українського танцю. *Rond de jambre par terre*. «Флік-фляк» в характері циганського танцю. «Каблучні» вправи. Підготовка до «вірвовочки». Вистукування. *Battement developpé*. *Grand battement jete* у характері угорського танцю. Робота на середині зали: відпрацювання техніки обертання у русі та на місці. Вивчення елементів угорського та молдавського танців. Відпрацювання хлопцями трюків: «Кільце», «Щупак», «Яструб», «Арабський», «Бедуїнський», а дівчачи – круток.

3. Класичний танець (60 год.)

Теоретична частина. Класичний танець – це STEAM.

Практична частина. Екзерсис біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, V позиції. *Battement tendu* з *plie*. *Battement tendu jete picce*. *Rond de jambre par terre en dedans, en dehors*. *Battement double fondu* на всій ступні та на півпальцях. *Battement double frappe*. *Petit battement*. *Battement releve lent* на півпальцях. *Rond de jambre en l'air* на 90°. *Grand battement jete*. Екзерсис на середині: *Demi plie, grand plie* у I, II, IV, V позиції. *Battement tendu* у V позиції. *Battement tendu jete*. *Rond de jambre par terre en dedans, en dehors*. *Battement frappe*. *Grand battement jete*. *Port de bras(I, II)*. *Temps lie*. *Allegro*.

4. Елементи бального танцю (18 год.)

Теоретична частина. Темп та ритм бальної музики.

Практична частина. Ритмічність руху під музику. Передавання характеру музики за допомогою рухів рук, ніг, корпусу, голови. Виконання вправ та комбінацій для рук, ніг, корпусу, голови у повільному темпі.

5. Історія костюму (15 год.)

Теоретична частина. Народний костюм. Виникнення сценічного костюму. Вивчення характерних особливостей костюму різних етнографічних регіонів України (Полісся, Поділля, Волинь, Центральна Україна, Слобожанщина, Західна Україна). Розробка сценічних костюмів.

6. Елементи естрадного танцю (степ) (42 год.)

Практична частина. Вивчення основних елементів та характерних особливостей європейського степену. Побудова етюдів та концертних номерів.

7. Партерна гімнастика (30 год.)

Теоретична частина. Розвиток фізичних можливостей тіла.

Практична частина. Комплекс рухів, спрямований на загальне укріплення м'язів опорно-рухового апарату (підйоми тулуба з положення лежачи на спині та животі), розвиток їх пружності та еластичності (вправи на розтягнення м'язів гомілкоstopу та стегна у положенні сидячи), розвиток рухливості суглобів для запобігання травматизму підчас виконання хореографічних та трюкових елементів та з метою комплексного розвитку м'язів та фізичної витривалості (вправи для пресу, м'язів спини, комплекс «планка»).

8. Перегляд відеоматеріалу (21 год.)

Практична частина. Перегляд концертів хореографічних колективів художньої самодіяльності та професійних ансамблів, інтерв'ю та документальні матеріали провідних митців хореографічного мистецтва, аналіз та обговорення відео.

9. Постановча та репетиційна робота (66 год.)

Теоретична частина. Значення задуму постановки хореографічного номеру.

Практична частина. Постановка концертних номерів. Робота над технікою та характером виконання танців.

10. Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції (36 год.)

Теоретична частина. Використання реквізиту в хореографії народів світу. Поєднання танцю та використання шумових або ударних інструментів.

Практична частина. Робота з реквізитом, що використовується під час виконання хореографічних номерів, робота над технікою володіння шумовими музичними інструментами. Зведені репетиції.

11. Підсумки (6 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знати і розуміти назви елементів, що виконуються біля станка у народно-сценічному танці, базові назви хореографічних рухів французькою мовою, назви елементів класичного танцю, елементи молдавського та угорського танців, історію виникнення та особливості регіонального розвитку національного костюму українців, правила використання інструментів та реквізиту при виконанні номерів;

практична: вміти виконувати елементи народно-сценічного танцю, елементи класичного танцю, рухи степового танцю, рухи бального танцю, виконувати вивчені рухи угорського та молдавського танців, правильно вимовляти та чітко розрізняти назви хореографічних рухів французькою мовою та набути досвід: виконання елементів у екзерсисі народно-сценічного танцю, використання базових назв хореографічних рухів французькою мовою, виконання елементів класичного танцю, виконання елементів молдавського та угорського танців, визначення особливостей регіонального українського народного костюму, використання шумових, ударних інструментів та реквізиту при виконанні номерів;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення, вміння відтворювати задум постановника, відповідний образ в танці, надавати свої пропозиції щодо виконання сольних елементів танцю, пропозиції щодо виготовлення костюмів та підбору музичного матеріалу;

соціальна: досвіду взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах закладу освіти; розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

Основний рівень, 5-й рік навчання
НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	3	3	-
2.	Народно-сценічний танець	60	6	54

3.	Класичний танець	57	6	51
4.	Елементи бального танцю	18	3	15
5.	Історія костюму	15	15	-
6.	Елементи естрадного танцю (степ)	45	3	42
7.	Партерна гімнастика	30	3	27
8.	Перегляд відеоматеріалу, екскурсії	18	-	18
9.	Постановча та репетиційна робота	72	9	63
10.	Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції	36	10	26
11.	Підсумки	6	3	3
	Всього	360	61	299

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Визначення цілей, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу, проведення інструктажу з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, громадських місцях.

2. Народно-сценічний танець (60 год.)

Теоретична частина. Українські народні танці. Історичні, географічні, релігійні та соціально-політичні передумови розвитку народного танцю. Відмінність виконання жіночих і чоловічих танців. Ліричність як основна особливість виконання жіночого танцю. Динамічність, широта руху як характерна особливість виконання чоловічого танцю.

Практична частина. Характерні вправи біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, V позиції плавні та уривчасті з перегинанням корпусу. *Battement tendu jete* з *plie* та *releve* у характері українського танцю. *Rond de jambre par terre*. «Флік-фляк» в характері циганського танцю. «Каблучні» вправи. Підготовка до «вірьовочки». *Вистукування. Battement developpé. Grand battement jete* у характері угорського

танцю. Робота на середині залу: відпрацювання техніки обертання у русі та на місці. Вивчення елементів угорського та молдавського танців.

Відпрацювання хлопцями трюків: «Кільце», «Щупак», «Яструб», «Арабський», «Бедуїнський», а дівчатами – круток.

3. Класичний танець (57 год.)

Теоретична частина. Базова класична хореографія.

Практична частина. Екзерсис біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, V позиції. *Battement tendu* з *plie*. *Battement tendu jete picce. Rond de jambre par terre en dedans, en dehors. Battement double fondu* на всій ступні та на півпальцях. *Battement double frappe. Petit battement. Battement releve lent* на півпальцях. *Rond de jambre en l'air* на 90°. *Grand battement jete*. Екзерсис на середині: *Demi plie, grand plie* у I, II, IV, V позиції. *Battement tendu* у V позиції. *Battement tendu jete. Rond de jambre par terre en dedans, en dehors. Battement frappe. Grand battement jete. Port de bras(I, II). Temps lie. Allegro.*

4. Елементи бального танцю (18 год.)

Теоретична частина. Темп бальної музики. Ритмічність руху під музику.

Практична частина. Передавання характеру музики за допомогою рухів рук, ніг, корпусу, голови. Виконання вправ та комбінацій для рук, ніг, корпусу, голови у повільному темпі.

5. Історія костюму (15 год.)

Теоретична частина. Вивчення історії виникнення сценічного костюму. Вивчення характерних особливостей костюму різних етнографічних регіонів України (Полісся, Поділля, Волинь, Центральна Україна, Слобожанщина, Західна Україна). Розробка сценічних костюмів.

6. Елементи естрадного танцю (степ) (45 год.)

Теоретична частина. Європейський степ.

Практична частина. Вивчення основних елементів та характерних особливостей європейського степену. Побудова етюдів та концертних номерів.

7. Партерна гімнастика (30 год.)

Теоретична частина. Термінологія та комплекси вправ партерної гімнастики.

Практична частина. Комплекс рухів, спрямований на загальне укріплення м'язів опорно-рухового апарату (підйоми тулуба з положення лежачи на спині та животі), розвиток їх пружності та еластичності (вправи на розтягнення м'язів гомілкоstopу та стегна у положенні сидячи), розвиток рухливості суглобів для запобігання травматизму підчас виконання хореографічних та трюкових елементів та з метою комплексного розвитку м'язів та фізичної витривалості (вправи для пресу, м'язів спини, комплекс «планка»).

8. Перегляд відеоматеріалу (18 год.)

Практична частина. Перегляд концертів хореографічних колективів художньої самодіяльності та професійних ансамблів, інтерв'ю та документальні матеріали провідних митців хореографічного мистецтва.

9. Постановча та репетиційна робота (72 год.)

Теоретична частина. Значення задуму постановки хореографічного номеру.

Практична частина. Постановка концертних номерів Робота над технікою та характером виконання танців.

10. Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції (36 год.)

Теоретична частина. Використання реквізиту в хореографії народів світу. Поєднання танцю та використання шумових або ударних інструментів. «Крокуючі оркестри».

Практична частина. Робота з реквізитом, що використовується під час виконання хореографічних номерів, робота над технікою володіння шумовими музичними інструментами. Зведені репетиції.

11. Підсумки (6 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знати і розуміти назви елементів, що виконуються біля станка у народно-сценічному танці, базові назви хореографічних рухів французькою мовою, назви елементів класичного танцю, елементи молдавського та угорського танців, історію виникнення та особливості регіонального розвитку костюму, будову та правила використання шумових, ударних музичних інструментів;

практична: вміти виконувати елементи народно-сценічного танцю, елементи класичного танцю, виконувати рухи степового танцю, рухи бального танцю, виконувати вивчені рухи угорського та молдавського танців, правильно вимовляти та чітко розрізняти назви хореографічних рухів французькою мовою та набути досвіду: виконання елементів у екзерсисі народно-сценічного танцю, використання назв хореографічних рухів французькою мовою, виконання елементів класичного танцю, визначення особливостей регіонального костюму, використання шумових, ударних інструментів та реквізиту при виконанні номерів, виконання базових рухів естрадного танцю (європейський степ), виконання танців з репертуару ансамблю;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення, вміння відтворювати задум постановника, відповідний образ в танці, надавати свої пропозиції щодо виконання сольних елементів танцю, пропозиції щодо виготовлення костюмів та підбору музичного матеріалу;

соціальна: досвіду взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах освітнього закладу, розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

Вищий рівень, 1-й рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	3	3	-
2.	Народно-сценічний танець	66	9	57

3.	Класичний танець	66	9	57
4.	Елементи бального танцю	12	-	12
5.	Історія костюму	12	12	-
6.	Елементи естрадного танцю (степ)	45	6	39
7.	Партерна гімнастика	36	3	33
8.	Перегляд відеоматеріалу	21	-	21
9.	Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції	78	3	75
10.	Постановча та репетиційна робота	87	6	81
11.	Підсумки	6	3	3
	Всього	432	54	378

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Визначення цілей, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу, проведення інструктажу з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, громадських місцях.

2. Народно-сценічний танець (66 год.)

Теоретична частина. Литовські, іспанські, мексиканські, українські, польські, угорські народні танці, особливості їхнього характеру і темпераменту, основні елементи. Відображення праці, побуту, характеру людей в народних танцях. Контраст у виконанні жіночих і чоловічих танців.

Практична частина. Вправи біля станка, що передбачають ускладнення раніше вивченого матеріалу з акцентом на характерність виконання рухів. *Demi plie, grand plie* у I, II, V. *Battement tendu jete* з *plie* та *releve* у характері литовського танцю. *Rond de jambre par terre* в характері іспанського танцю. «Флік-фляк». «Каблучні» вправи. Підготовка до «вірьовочки» у характері українського танцю. Вистукування у характері мексиканського танцю. *Battement developpé* у характері українського танцю. *Grand battement jete* у характері польського танцю. Робота на середині залу,

вивчення нових рухів у характері молдавського (основний крок, боковий крок, перескоки з двох ніг на одну, плетена доріжка), угорського, польського, українського, іспанського, мексиканського танців. Створення навчальних етюдів.

3. Класичний танець (66 год.)

Теоретична частина. Термінологія та послідовність рухів в класичному танці.

Практична робота. Екзерсис біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, IV, V позиції. *Battement tendu* з *plie* на півпальцях. *Battement tendu jete picce. Rond de jambe par terre en dedans, en dehors. Battement double fondu* на всій ступні та на півпальцях. *Battement double frappe* на півпальцях. *Petit battement. Battement releve lent* на півпальцях. *Rond de jambe en l'air* на 90°. *Grand battement jete.* Екзерсис на середині: *Demi plie, grand plie* у I, II, IV, V позиції. *Battement tendu* у V позиції. *Battement tendu jete picce. Rond de jambe par terre en dedans, en dehors. Battement double frappe. Grand battement jete. Arabesque. Allegro.*

4. Елементи бального танцю (12 год.)

Практична частина. Повторення раніше вивченого матеріалу. Вивчення нових рухів та комбінацій до «Повільного вальсу», «Танго», «Квікстепу». Робота над положенням корпусу та рук.

5. Історія костюму (12 год.)

Теоретична частина. Вивчення характерних особливостей та будови національних костюмів країн Західної Європи, Прибалтики, Азії, Південної Америки, Кавказу тощо.

6. Елементи естрадного танцю (степ) (45 год.)

Теоретична частина. Особливості американського степену.

Практична частина. Вивчення основних елементів та характерних особливостей американського степену. Вивчення рухів танцю «One-step». Побудова етюдів та концертних номерів.

7. Партерна гімнастика (36 год.)

Теоретична частина. Розвиток фізичних можливостей тіла танцівників.

Практична частина. Комплекс рухів, спрямований на загальне укріплення м'язів опорно-рухового апарату (підйоми тулуба з положення лежачи на спині та животі), розвиток їх пружності та еластичності (вправи на розтягнення м'язів гомілкоstopу та стегна у положенні сидячи), розвиток рухливості суглобів для запобігання травматизму підчас виконання хореографічних та трюкових елементів та з метою комплексного розвитку м'язів та фізичної витривалості (вправи для пресу, м'язів спини, комплекс «планка») в залежності від вікових особливостей здобувачів освіти.

8. Перегляд відеоматеріалу (21 год.)

Практична частина. Перегляд, обговорення, аналіз концертів хореографічних колективів художньої самодіяльності та професійних ансамблів, інтерв'ю, документальних матеріалів щодо провідних митців хореографічного мистецтва.

9. Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції (78 год.)

Теоретична частина. Використання реквізиту в хореографії народів світу. Поєднання танцю та використання шумових або ударних інструментів.

Практична частина. Робота з реквізитом, що використовується під час виконання хореографічних номерів, робота над технікою володіння шумовими музичними інструментами. Зведені репетиції.

10. Постановча та репетиційна робота (87 год.)

Теоретична частина. Значення задуму постановки хореографічного номеру.

Практична частина. Постановка концертних номерів Робота над технікою та характером виконання танців.

11. Підсумки (6 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знати і розуміти назви елементів, що виконуються біля станка у народно-сценічному танці, базові назви хореографічних рухів французькою мовою, назви елементів класичного танцю, елементи народного танцю, що викладаються продовж року, історію виникнення та особливості національного розвитку костюму;

практична: виконувати елементи народно-сценічного танцю, елементи класичного танцю, рухи американського степового танцю, рухи бального танцю, володіти реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, що використовуються у хореографічних композиціях та набути досвіду виконання елементів у екзерсисі народно-сценічного танцю, вільного застосування назв хореографічних рухів французькою мовою, виконання елементів класичного танцю, визначення регіональних особливостей народного костюму, використання інструментів та реквізиту при виконанні номерів, за задумом постановки, виконання рухів естрадного танцю (американський степ), виконання танців з репертуару ансамблю;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення, вміння відтворювати задум постановника, відповідний образ в танці, надавати свої пропозиції щодо виконання сольних елементів танцю, пропозиції щодо виготовлення костюмів та підбору музичного матеріалу;

соціальна: досвід взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах закладу освіти, розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

Вищий рівень, 2-й рік навчання НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1.	Вступ	3	3	-
2.	Народно-сценічний танець	60	15	45

3.	Класичний танець	57	9	48
4.	Елементи бального танцю	9	9	-
5.	Історія костюму	12	12	-
6.	Елементи естрадного танцю (степ)	48	6	42
7.	Партерна гімнастика	36	3	33
8.	Перегляд відеоматеріалу	21	-	21
9.	Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції	84	9	75
10.	Постановча та репетиційна робота	96	9	87
11.	Підсумки	6	3	3
	Всього	432	78	354

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Визначення цілей, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу, проведення інструктажу з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, громадських місцях.

2. Народно-сценічний танець (60 год.)

Теоретична частина. Вираз національного характеру в народному танці.

Практична частина. Вправи біля станка, що передбачають ускладнення раніше вивченого матеріалу з акцентом на характерність виконання рухів. *Demi plie, grand plie* у I, II, V. *Battement tendu jete* з *plie* та *releve* у характері литовського танцю. *Rond de jambre par terre* в характері іспанського танцю. «Флік-фляк». «Каблучні» вправи. Підготовка до «вірьовочки» у характері українського танцю. Вистукування у характері мексиканського танцю. *Battement developpé* у характері українського танцю. *Grand battement jete* у характері польського танцю. Робота на середині зали, вивчення нових рухів у характері молдавського (основний крок, боковий крок, перескоки з двох ніг на одну, плетена доріжка), угорського, польського, українського, іспанського, мексиканського танців. Створення навчальних етюдів.

3. Класичний танець (57 год.)

Теоретична частина. Історія класичного танцю. Хореографія і математика.

Практична частина. Екзерсис біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, IV, V позиції. *Battement tendu* з *plie* на півпальцях. *Battement tendu jete picce. Rond de jambre par terre en dedans, en dehors. Battement double fondu* на всій ступні та на півпальцях. *Battement double frappe* на півпальцях. *Petit battement. Battement releve lent* на півпальцях. *Rond de jambre en l'air* на 90°. *Grand battement jete*. Екзерсис на середині: *Demi plie, grand plie* у I, II, IV, V позиції. *Battement tendu* у V позиції. *Battement tendu jete picce. Rond de jambre par terre en dedans, en dehors. Battement double frappe. Grand battement jete. Arabesque. Allegro.*

4. Елементи бального танцю (9 год.)

Практична частина. Повторення раніше вивченого матеріалу. Вивчення нових рухів та комбінацій до «Повільного вальсу», «Танго», «Квікстепу». Робота над положенням корпусу та рук.

5. Історія костюму (12 год.)

Теоретична частина. Вивчення характерних особливостей та будови національних костюмів країн Західної Європи, Прибалтики, Азії, Південної Америки, Кавказу тощо.

6. Елементи естрадного танцю (степ) (48 год.)

Теоретична частина. Сучасний американський степ, його розвиток.

Практична частина. Вивчення елементів та характерних особливостей американського степу. Вивчення рухів танцю «One-step». Побудова етюдів та концертних номерів.

7. Партерна гімнастика (36 год.)

Теоретична частина. Розвиток фізичних здібностей танцюристів, безпека при виконанні трюкових елементів.

Практична частина. Комплекс рухів на загальне укріплення м'язів опорно-рухового апарату (підйоми тулуба з положення лежачи на спині, животі), розвиток їх пружності та еластичності (вправи на розтягнення м'язів гомілкостопу та стегна у положенні сидячи), розвиток рухливості суглобів для запобігання

травматизму підчас виконання хореографічних та трюкових елементів та з метою комплексного розвитку м'язів та фізичної витривалості (вправи для пресу, м'язів спини, комплекс «планка») в залежності від вікових особливостей здобувачів освіти.

8. Перегляд відеоматеріалу (21 год.)

Практична частина. Перегляд, обговорення, аналіз концертів хореографічних колективів художньої самодіяльності та професійних ансамблів, інтерв'ю, документальних матеріалів щодо провідних митців хореографічного мистецтва.

9. Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції (84 год.)

Теоретична частина. Використання реквізиту в хореографії народів світу. Поєднання танцю та використання шумових або ударних інструментів.

Практична частина. Робота з реквізитом, що використовується під час виконання хореографічних номерів, робота над технікою володіння шумовими музичними інструментами. Зведені репетиції.

10. Постановча та репетиційна робота (96 год.)

Теоретична частина. Втілення задуму постановки хореографічного номеру.

Практична частина. Постановка концертних номерів Робота над технікою та характером виконання танців.

11. Підсумки (6 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового масового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знати і розуміти назви елементів, що виконуються біля станка у народно-сценічному танці, базові назви хореографічних рухів французькою мовою, назви елементів класичного танцю, елементи народного танцю, що викладаються

впродовж року, історію виникнення та особливості національного костюму різних народів;

практична: виконувати елементи народно-сценічного танцю за програмою, виконувати елементи класичного танцю, виконувати рухи європейського та американського степового танцю, рухи бального танцю, використовувати реквізит, шумові, музичні інструменти, що використовуються у хореографічних композиціях та набути досвіду виконання елементів у екзерсисі народно-сценічного танцю, вільного використання базових назв хореографічних рухів французькою мовою, виконання елементів класичного танцю, визначення особливостей народного сценічного костюму за різними регіонами, використання реквізиту та інструментів при виконанні номерів, виконання рухів естрадного танцю (степ), виконання танців з репертуару ансамблю;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення, вміння відтворювати задум постановника, відповідний образ в танці, надавати свої пропозиції щодо виконання сольних елементів танцю, пропозиції щодо виготовлення костюмів та підбору музичного матеріалу;

соціальна: досвід взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах закладу освіти, розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

Вищий рівень, 3-й рік навчання

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Тема	Кількість годин		
		усього	теоретичних	практичних
1	Вступ	3	3	-
2	Народно-сценічний танець	54	6	48
3	Класичний танець	51	6	45
4	Елементи бального танцю	9	-	9
5	Історія хореографічного мистецтва	30	30	-

6	Елементи естрадного танцю (степ)	30	3	27
7	Імпровізаційний танець	21	6	15
8	Партерна гімнастика	42	3	39
9	Перегляд відеоматеріалу	12	-	12
10	Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції	78	9	69
11	Постановча та репетиційна робота	96	9	87
12	Підсумки	6	3	3
	Всього	432	78	354

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Вступ (3 год.)

Теоретична частина. Визначення цілей, мети та завдань роботи на рік, плану роботи, розкладу, проведення інструктажу з техніки безпеки та правил поведінки у хореографічній залі, громадських місцях.

2. Народно-сценічний танець (54 год.)

Теоретична частина. Молдавський, польський, український, угорський, циганський танцю народні танці тощо, особливості їхнього характеру і темпераменту, основні елементи.

Практична частина. Виконання раніше вивчених вправ біля станка. Відпрацювання нюансів виконання рухів в залежності від характеру. Характерні вправи біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, V позиції плавні та уривчасті з перегинанням корпусу. *Battement tendu jete* з *plie* та *releve* у характері білоруського танцю. *Rond de jambre par terre*. «Флік-фляк». «Каблучні вправи». Підготовка до «вірьовочки». Вистукування у характері молдавського танцю. *Battement developpé. Grand battement jete* у характері польського танцю.

Робота на середині зали: вивчення характерних особливостей, рухів та їх комбінацій у характері українського, молдавського, польського, угорського,

циганського танцю тощо. Індивідуальна робота юнаків над трюковою технікою та дівчат на обертовою технікою.

3. Класичний танець (51 год.)

Теоретична частина. Екзерсис біля станка та на середині зали. Повторення термінології, послідовності рухів, особливостей та правил виконання.

Практична частина. Екзерсис біля станка. Виконання рухів з їх поступовим ускладненням. Правильності та чіткості виконання рухів, виразності та плавності виконання складних комбінацій. Екзерсис біля станка: *Demi plie, grand plie* у I, II, IV, V позиції. *Battement tendu* з *plie* на півпальцях. *Battement tendu jete picce. Rond de jambe par terre en dedans, en dehors. Battement double fondu* на всій ступні та на півпальцях. *Battement double frappe* на півпальцях. *Petit battement. Battement releve lent* на півпальцях. *Rond de jambe en l'air* на 90°. *Grand battement jete.* Екзерсис на середині зали – розвиток постави, координації рухів, відчуття рівноваги та легкості виконання основних елементів: *Demi plie, grand plie* у I, II, IV, V позиції. *Battement tendu* у V позиції. *Battement tendu jete picce. Rond de jambe par terre en dedans, en dehors. Battement double frappe. Grand battement jete. Arabesque. Allegro.*

4. Елементи бального танцю (9 год.)

Практична частина. Повторення раніше вивченого матеріалу. Вивчення нових рухів та комбінацій до танго, акцентування на положенні корпусу та рук: основний крок вперед; основний крок назад; відкритий променад; закритий променад.

5. Історія хореографічного мистецтва (30 год.)

Теоретична частина. Ознайомлення Здобувачі освітив з історією зародження, розвитку та становлення театру, балету; відомими діячами хореографічного мистецтва, відомими балетмейстерами та їх творчою спадщиною.

6. Елементи естрадного танцю (степ) (30 год.)

Теоретична частина. Ірландський народний танець. Ірландський степ.

Практична частина. Вдосконалення техніки виконання раніше вивчених номерів. Вивчення рухів та характерних особливостей ірландського степену. Постановка степових номерів.

7. Імпровізаційний танець (21 год.)

Теоретична частина. Імпровізація в хореографії.

Практична частина. Постановка здобувачами освіти навчальних етюдів на встановлену тематику. Колективний аналіз переглянутих етюдів.

8. Партерна гімнастика (42 год.)

Теоретична частина. Фізичні можливості тіла та його виразність.

Практична частина. Комплекс рухів, спрямований на загальне укріплення м'язів опорно-рухового апарату (підйоми тулуба з положення лежачи на спині та животі), розвиток їх пружності та еластичності (вправи на розтягнення м'язів гомілкоstopу та стегна у положенні сидячи), розвиток рухливості суглобів для запобігання травматизму підчас виконання хореографічних та трюкових елементів та з метою комплексного розвитку м'язів та фізичної витривалості (вправи для пресу, м'язів спини, комплекс «планка») в залежності від вікових особливостей здобувачів освіти.

9. Перегляд відеоматеріалу (12 год.)

Практична частина. Перегляд, обговорення, аналіз концертів хореографічних колективів художньої самодіяльності та професійних ансамблів, інтерв'ю, документальних матеріалів щодо провідних митців хореографічного мистецтва.

10. Робота з реквізитом, шумовими, ударними музичними інструментами, зведені репетиції (78 год.)

Теоретична частина. Використання реквізиту в хореографії народів світу. Поєднання танцю та використання шумових або ударних інструментів.

Практична частина. Робота з реквізитом, що використовується під час виконання хореографічних номерів, робота над технікою володіння шумовими музичними інструментами. Зведені репетиції.

11. Постановча та репетиційна робота (96 год.)

Теоретична частина. Втілення задуму постановки хореографічного номеру.

Практична частина. Постановка концертних номерів Робота над технікою та характером виконання танців.

12. Підсумки (6 год.)

Теоретична частина. Підведення підсумків навчального року. Планування роботи на період літніх канікул.

Практична частина. Проведення підсумкового заходу.

ПРОГНОЗОВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

У здобувачів освіти мають бути сформовані компетентності:

пізнавальна: знати і розуміти назви елементів, що виконуються біля станка у народно-сценічному танці, базові назви хореографічних рухів французькою мовою, назви елементів класичного танцю, елементи народного танцю, що викладаються впродовж року, історію виникнення та особливості національного костюму різних народів;

практична: вільно виконувати елементи народно-сценічного танцю, класичного танцю, рухи степового, рухи бального танцю, виконувати елементи класичного танцю, вивчені трюки народного танцю, виконувати рухи естрадного танцю (степ), виконувати вивчені постановки танців різних народів, працювати з реквізитом, шумовими, музичними інструментами, що використовуються у хореографічних композиціях, правильно вимовляти та чітко розрізняти назви хореографічних рухів французькою мовою та набутти досвіду виконання елементів у екзерсисі народно-сценічного танцю, вільного володіння та використання назв хореографічних рухів французькою мовою, визначення особливостей сценічного костюму різних видів та жанрів, використання реквізиту та інструментів при виконанні номерів, виконання танців з репертуару ансамблю;

творча: розвиток та реалізація творчої фантазії й уяви, оригінальність та гнучкість мислення, вміння відтворювати задум постановника, відповідний образ в танці, надавати свої пропозиції щодо виконання сольних елементів танцю, пропозиції щодо виготовлення костюмів та підбору музичного матеріалу;

соціальна: набуття досвіду взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу в групах, командах, колективі, дотримання правил та норм поведінки на заняттях та у межах освітнього закладу, розуміння власної національної ідентичності та поваги до культурного розмаїття інших.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Базарова Н. Абетка класичного танцю. Н. Базанова, В. Мей : Л., 1983.
2. Березова Г. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах К. : Музична Україна, 1985.
3. Бондаренко Л. Ритміка і танець : К., 2013.
4. Верховинець В.М. Теорія українського народного танцю : К., Музична Україна, 1990.
5. Гуменюк А. І. Українські народні танці : К., 1969.
6. Зайцев Є. Основи народно-сценічного танцю : К., 1974.
7. Колосок О. П. Побудова екзерсису біля станка на основі української народно-сценічної танцювальної лексики : К., 2001.
8. Мур А. Бальні танці : Посібник, 2011.
9. Руднєва С. Ритміка : К. 2012 р.
10. Тараканова А.П. Танцюйте з нами. Навч.-метод. посібник для вчителів хореографії (1-4 кл.) і керівників хореографічних гуртків загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладів : Вінниця, Нова Книга, 2010. 160с.
11. Ткаченко Т. Народні танці : К. 2012 р.
12. Українські народні танці : Академія наук України, 2012 р.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ

Обладнання	Кількість
килимки для партерної гімнастики	за кількістю здобувачів освіти
баян	1 шт.
фортепіано	1 шт.
музичний програвач	1 шт.

барабани (малий, великий, здвоєний)	за кількістю здобувачів освіти
інший реквізит	відповідно до хореографічної композиції